

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a személyesen eljáró felperesnek a Országos Rendőr-főkapitányság alperes ellen közigazgatási bírság ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2009. november 17. napján kelt 24.K.22.211/2009/3. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 5. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelme folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 24.K.22.211/2009/3. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (azaz tizenötezer) forint elsőfokú és 30.000 (azaz harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 16.500 (azaz tizenhatezeröttszáz) forint kereseti és 36.000 (azaz harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Legfelsőbb Bíróság által pontosított tényállás szerint a felperes a Zrt. tulajdonában és üzemeltetésében lévő gépjárművel 2008. október 20. napján belterületén a megengedett legnagyobb sebességet meghaladó sebességgel közlekedett, megsértve ezzel a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975.(II.5.) KPM-BM együttes rendelet 26.§ (1) bekezdés b) pontjában foglalt előírást.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitány - a szabályszegéstől számított 60 napon belül - 2008. november 14-én, a 21000-133-9875/2008. ált. számú határozatában a járművet üzemben tartó Zrt-t kötelezte a 30.000 forint közigazgatási bírság megfizetésére. Az üzemeltető az elsőfokú határozatot 2008. december 20-án vette kézhez, majd a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (Kkt.) 21/A.§ (5) bekezdése szerinti határidőben megküldte a mentesülését szolgáló iratot az elsőfokú hatóságnak, aki a 2009. január 21. napján kelt 21000-133/9875/2008/objf. számú határozatában a felperest, mint a gépjárművet használatra átvevőt kötelezte a 30.000 forint közigazgatási bírság megfizetésére.

Az eljárás szabálytalanságát állító felperes fellebbezése folytán eljárta alperes a 2009. április 17. napján kelt 21000-133/9875/4/2008/objf. számú határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes határozatának - az elsőfokú határozatra is kiterjedő - hatályon kívül helyezését kérte tekintettel arra, hogy az elsőfokú hatóság a közigazgatási bírság kiszabására nyitva álló 60 napos határidőn túl hozta meg határozatát.

Az elsőfokú bíróság az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte. Megállapította, hogy az elsőfokú hatóság a szabályszegés elkövetésétől számított 60 napon túl hozta meg határozatát, amelynek kézbesítésével is késedelmeskedett. Utalt a Kkt. 21.§ (1) bekezdés a) pontjára, (2)-(4) bekezdésére és megállapította, hogy a bírság kiszabására nyitva álló határidő anyagi jellegű határidő, ezért annak elmulasztása esetén közigazgatási bírság kiszabásának nincs helye.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte. Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a Kkt. 21.§ (3) bekezdésében, továbbá a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CLX. törvény (Ket.) 20.§-át, 33.§-át és 111.§-át. Álláspontja szerint megalapozatlan az az ítéleti megállapítás, hogy a bírság kiszabására nyitva álló határidőt az elsőfokú hatóság túllépte, és ez, valamint a határozat késedelmes kézbesítése az eljárás törvényességét befolyásolta. A bírság kiszabásának és a határozat közlésének időpontját nem tekintette azonosnak. Utalt arra is, hogy a felperes az ügyintézési határidő túllépése esetén sem mentesülhet a szabályszegés jogkövetkezményei alól, mert az ügyintézési határidő túllépésének jogkövetkezményét a Ket. 20.§ és 33.§-a tartalmazza, ezért a határidő túllépése a határozat hatályon kívül helyezését nem eredményezheti.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte és kiemelte, hogy az őt elmarasztaló határozat meghozatalára a szabályszegést követő 92. napon került sor. Fenntartotta, hogy a határidő túllépése miatt az eljárás megszüntetésének lett volna helye. Hivatkozott a 2009. október 1-vel hatályba lépett Ket. 33/A.§-ára.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

Az elsőfokú bíróság a per eldöntése szempontjából releváns tényeket helytelenül állapította meg, a Kkt. 21.§ (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket tévesen értelmezte, mely okból a jogerős ítélet jogszabálysértő az alábbiak szerint.

A Kkt. 21.§ (1) bekezdése a) pontja alapján az üzembentartó, vagy a 21/A.§ (2) bekezdése szerinti esetben - és a 21/A.§ (5) bekezdése szerinti módon előterjesztett okirat(ok) alapján - a gépjárművet használatra átvevő személy felel azért, hogy az általa használt gépjárművel a megengedett legnagyobb sebességre vonatkozó előírások betartásra kerüljenek. A Kkt. 21.§ (2) bekezdése alapján elsődlegesen az üzembentartó, másodlagosan - az üzembentartó jogszabály szerinti mentesülése esetén - a gépjárművet használatra átvevő személy bírságozható.

A Kkt. 21.§ (3) bekezdése alapján a bírságozással kapcsolatos eljárás lefolytatására kijelölt hatóság a közigazgatási bírságot az előírás megszegését követő 60 napon belül szabja ki. E határidő tekintetében a Legfelsőbb Bíróság a 2010. április 1-e előtt hatályos, így a közigazgatási határozatok meghozatalakor alkalmazandó jogszabály értelmezésére vonatkozó 1/2010. Közigazgatási jogegységi határozatában kimondta, hogy e határidő ügyintézési - és nem anyagi jellegű - határidő, a határidő túllépése az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértésnek minősülhet.

Az elsőfokú bíróság döntéshozatala során nem vette figyelembe, hogy az elsőfokú hatóság a Kkt. 21.§ (3) bekezdésében foglaltakat betartva, a szabályszegéstől számított 25. napon a gépjármű üzembentartójával szemben a bírságot kiszabta, azaz a Kkt. 21.§ (3) bekezdése szerinti határidőben járt el, tehát eljárási szabályt nem sértett. A felperest marasztaló határozatnak a szabályszegést követő 92. napon való meghozatalát pedig az indokolta, hogy a Zrt-t marasztaló elsőfokú határozat kézbesítését követően a gépjármű üzembentartója a jogszabályban meghatározott eljárási rendben élt a mentesülés lehetőségével és az elsőfokú határozat kézhezvételét követő 8 napon belül a Kkt. 21/A.§ (2) bekezdése szerinti dokumentum csatolásával (menetlevél megküldésével) bizonyította, hogy a gépjárművét a felperes tőle használatra átvette, ezért az elsőfokú hatóság csak 2008. december 30-án került abba a helyzetbe, hogy a felelőssel szemben eljárjon.

Az elsőfokú bíróság nemcsak a Kkt. 21.§ (3) bekezdése szerinti határidő jellegét és a késedelem tényét érintően, de e szabály

értelmezése körében is tévedett, mert e rendelkezés - azaz a 60 napon belüli bírságkiszabás - épp a mentesülés speciális eljárási szabályai miatt azokra az esetekre nem vonatkozik, ahol az üzembentartó a mentesülés lehetőségével él, és a hatóság a később rendelkezésére bocsátott iratok alapján a gépjárművet használatra átvevő személyt marasztalja, ezért az elsőfokú hatóság felperessel szembeni eljárásában alkalmazás hiányában nem sérthette a Kkt. 21.§ (3) bekezdésének rendelkezését.

A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott okokból jogszabálysértő, ezért azt a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a Pp. 339.§ (1) bekezdésében foglalt feltétel hiányában a felperes megalapozatlan keresetét elutasította.

A pervesztes felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperesnek az elsőfokú és a felülvizsgálati eljárásban a jogtanácsosi képvisellel felmerülő költségek megfizetésére, és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43.§ (3) bekezdése szerinti kereseti és 50.§ (1) bekezdése szerinti felülvizsgálati illeték viselésére.

Budapest, 2010. december 1.

**Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke,
Kincsó sk. előadó bíró, Dr. Kalas Tibor sk. bíró**

Dr. Tóth